

دانش آموز و روز معلم

در نظر بگیریم و تمرین کنیم تا هدف از ایجاد آن نقش را کامل کنیم. مثلاً نقش معلم در کنار دانش آموز معنادار می‌شود و هدفش تعلیم و تربیت است. یعنی فراهم کردن زمینه مناسب برای دانش آموز تا توانایی‌های خود را بشناسد و در کنار معلم، آن‌ها را رشد دهد و رفتارهای خود را کامل یا اصلاح کند. حال اگر تعدادی از دانش آموزان را در کنار هم و در یک کلاس در نظر بگیریم، رفتارها و توانایی‌های جمعی هم به آن اضافه می‌شود.

به عنوان نمونه، داشتن ادب و تواضع در مقابل معلم، که زمان زیادی را در کنار دانش آموز برای رشد او می‌گذراند، دانش آموز را عزیز و بزرگ می‌کند و دانش آموز برای پیدا کردن موقعیت اجتماعی خوب، نیازمند این روحیه است. نه اینکه این ادب تنها به خاطر معلم است و تنها او را بزرگ می‌کند. البته این رفتار نتایج خوب دیگری هم به دنبال دارد؛ از جمله آماده کردن دانش آموز برای یادگیری و شنیدن دقیق درس معلم.

بهترین قدردانی و تشکر از معلم، درک نقش، هدف و جایگاه اوست. بنابراین با موارد روبه‌رو می‌توانیم نقش معلم را درک کنیم و قدردان زحمات او باشیم.

هر سال روز معلم تلاش می‌کنیم از معلم‌های خود تشکر و قدردانی کنیم و معمولاً سپاس خود را با یک هدیه مادی، مانند شاخه گل یا کتاب، همراه می‌سازیم. تنها یک روز از سال فکر می‌کنیم روز قدردانی از تلاش‌های شبانه‌روزی معلم‌هاست! اما به‌راستی سپاس‌گزاری و قدردانی فقط مربوط به همان یک روز است و آن هدیه مختصر، سپاس‌گزاری را کامل و شایسته انجام می‌دهد؟

خود را به جای دیگری قرار دادن و درک کامل موقعیت و نقش او، کاری بس دشوار و مشکل است. به‌ویژه اگر آن نقش با ظرافت و حساسیت‌هایی آمیخته باشد و تجارب بسیاری نیاز باشد تا آن نقش شکل بگیرد. مادر و پدر بودن، معلمی کردن، مدیر مجموعه‌ای بودن و شغل‌هایی شبیه آن، مثال‌هایی از نقش‌های ظریفی است که غیر از توانایی‌های لازم، تدبیر، روحیه گذشت و فداکاری، و خلاصه هنرمندی و تجربه بسیار بالایی نیاز دارند.

بنابراین نقد و انتظار از این افراد باید با فکر و تعقل و ملاحظات خاصی همراه باشد. از طرف دیگر، سپاس و تقدیر از آن‌ها نیز روش خاص خود را دارد. اگر خوب به آن نقش و اهدافش فکر کنیم، می‌توانیم یک مجموعه کارها و رفتارها را

مدرّانِج از معلم

- درک شرایط و موقعیت معلم؛
- ادب و فروتنی همیشگی؛
- داشتن حضور واقعی و حساسیت خاص در فضای کلاس؛
- گوش کردن و توجه کامل به صحبت‌های معلم؛
- طرح انتظارات خود از کلاس معلم به صورت مؤدبانه، منطقی و شفاف؛
- خواستن فرصتی کوتاه برای رفع خستگی در زمان خستگی و بی‌حوصلگی در خلال درس؛
- داشتن نظم و برنامه شخصی برای استفاده از کلاس درس؛
- آماده بودن برای شروع کلاس و به همراه داشتن وسایل لازم برای نوشتن؛
- خوب و کامل نوشتن و یادداشت برداری نکات مهم درس؛
- طرح پرسش‌های خوب و مناسب از درس در زمان مناسب؛
- انجام دقیق تکلیف‌ها؛
- رعایت قوانینی که توسط معلم در کلاس وضع شده‌اند؛
- تلاش برای برقراری ارتباطی خوب با معلم و برآوردن انتظارات او؛
- مهربان و صادق بودن با معلم، و با علاقه و نشاط در کلاس حضور داشتن.

آموزش و آموزش

سخنی زیبا از امام صادق (علیه‌السلام) ارزش و مقام معلم خوب را روشن می‌سازد. حضرت می‌فرماید: «تمامی جنبندگان روی زمین و ماهی‌های دریا و هر کوچک و بزرگ در زمین و آسمان خدا، برای آموزگار خوب طلب آموزش می‌کنند.»

پیامبر خدا (ص) فرمود: «آدمی در روز رستاخیز می‌آید و با خویش کارهای نیک چون ابرهای انبوه یا کوه‌های سر به فلک کشیده دارد. پروردگارا! این‌ها را که من انجام پس می‌گویم: پروردگارا! این‌ها را که من انجام نداده‌ام، پس از کجا آیند؟»

خداوند متعال می‌فرماید: این دانش توست که به مردم آموختی و پس از تو، بدان عمل کردند.»

اگر به نقش واقعی خود (دانش آموز) و معلم آگاه باشیم، بنابراین هر روز سال روز معلم و دانش آموز است.

روزمان مبارک!

